

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

9. Domitiani cœna funesta Senatorib[us] data.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

est, corporis ossa dumtaxat compage extantis effigies; seu cadaver ligneum, aut etiam argenteum, vel etiam cerea imago, aut laræ; quas vocabant oscilla, & in medium conuiuium jaciebant, è quibus Rex conuiuij figuras exprimebat, & maximè signum mortis, sed quàm proximè ad verum effectum. Causam alij aiunt fuisse memoriam Mancrotis, Iſidis (vt aiunt) alumni, quem annis innocentibus immaturâ morte fata præripuerunt. Alij scribunt, eum, qui scæletum circumtulit, ostendisse illud simulachrum singulis, ac dixisse: *In hunc intuens, pota, & oblectate, talis post mortem futurus.* Er dubium est, quo animo id fecerint, vtrùm vt moderatiùs fruerentur epulis, voluptatibusque, condicionis suæ memores: an auidiùs licentiosiusque, vtpote, mox abituris; quasi dicerent, *Ede, bibe, lude, post mortem nulla voluptas:* & sicut illi, quorum vox est: *Comedamus & bibamus: cras enim moriemur.* Meminit huius moris, in Satyrico etiam Petronius; qui versus ad hoc spectaculum cantatos affert istos:

Eheu nos miseros, quàm totius homuncio nil est!

Sic erimus cuncti, postquam nos auferet Orcus.

Ergo vivamus, dum licet esse bene.

Hæc est conclusio impiorum, & nihil in futura vita sperantium.

IX.

Aliud, morte considerata, statuunt ventura prospicientes, nam, dum lucem habent, bona volunt operari, & post mortem quia sciunt aliam superesse mortem, contremiscunt. Quid ni Numinis cælestis sententiam magis formidarent, quàm quidam leguntur terreni Principis arcana consilia formidasse? Xiphilianus est author, Domitianum aliquando Senatorum primoribus, atque alijs equestris ordinis viris conuiuium in eum modum fecisse, vt funebrem cœnam non posset funestiùs extraxisse. Aedes enim iussit apparari, vndique ex omni parte tristissimas. Erant atra laquearia, parietes, pavementum, & sedes, mensæque ad eò ipsæ nigro panno integebantur. Quibus rebus ita paratis, conuiuas de nocte introduci iussit, famulis, comitibusque cunctis destitutos. In Tænarum se ingredi arbitrabantur. Vbi accubuerunt, iuxta vnumquemque columnam collocavit, factam iohar sepul-

Vide Turnebum. lib. 7. c. 20, & l. 20. c. 24. Delriû in Senec. Hippol. act. 2. Pamelium in Tertull. de pallio. cap. 1. n. 18.

Esa. 22. 13.

Xiphilin. in Domitiano.

sepulchri, in qua nomen eius ascriptum erat, pendeatq^{ue} de ea lychnuchus parvus, ut assolet in monumentis. Proserpinæ conuiuium dixisses. Ita illis sedentibus, pueri vestibus exuti, sed atramento obliti, tamquam Acherontica quædam spectra, ingressi sunt, hospitesq^{ue} horribili saltationis genere, taciti silentesq^{ue} circumiêre. Choro lugubri absoluto, ante conuiuantium pedes constitère. Vno verbo, omnia, quæ in exequijs mortuorum adhiberi aliàs solebant, in vasis eis apposita sunt. Cœna interim, sine clamoribus, magno cunctorum silentio peragebatur, ut qui timore penè exanimati essent. Utq^{ue} metus augetetur, Domitianus solus verba faciebat, neque aliud, quàm de ijs, quæ ad mortes & funera pertinebant, loquebatur. Quem sensum, tunc senatoribus fuisse putemus? nonnè in ea cœna mortis memoria & imago fuit accuratè expressa? Non sapiunt laetitiam, ubi tales sunt scenæ.

Sed sine eiusmodi theatri apparatu alij Principes, Regesq^{ue}, immò & tyranni ipsi, inter epulandum, mortis meminerunt. Damocles Philosophus assentator, ut Cicero, in Tusculanis, refert, cum Dionysij Syracusani tyranni potentiam & opes extolleret, beatamq^{ue} diceret eius vitam, in tanta rerum opulentia; Dionysius eundem perendie vocauit ad cœnam, gladiumq^{ue} seta ligatum supra caput eius appendi iussit. Quo ille statim intra cœnam conspecto, præ nimio supereminentis periculi metu, regalibus mensis abstinuit. Hoc pacto Dionysius tyrannos viuere, ac inter magnificos apparatus, imminentibusq^{ue} periculis cruciari, significauit. Ostendit igitur, qualis tunc Damoclis, sub stricto ense, cœnantis cogitatio esset, talem esse quotidie tyrannorum, mensæ accumbentium. Numquam enim sunt securi, an aliquis vel ferro, vel veneno illis mortem machinetur. Semper itaque, vel epulantes mortis memoriam habent ante oculos collocatam.

At neque gladio è laquearibus suspenso opus est, qui edentes, & bibentes imminentis mortis admoneat. Quidquid fit, quidquid apponitur in mensa, est quoddam mortis monimentum. Neque jam de illis Religiosis loquar, quorum mos est, clepsydram in mensa ponere, proprium Symbolum mortis,

X.

XI.